

Projekt

z dnia

UCHWAŁA NR RADY MIASTA OPOLA

z dnia 2024 r.

w sprawie ustanowienia pomnika przyrody

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, z późn. zm.) oraz art. 44 ust. 1, ust. 2 i art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) Rada Miasta Opola uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Ustanawia się pomnikiem przyrody drzewo gatunku dąb szypułkowy *Quercus robur* o pierśnicy 96,5 cm (obwód pnia 303 cm) i wysokości 15 m, rosnące na terenie działki nr 787, obręb Szczepanowice.
2. Współrzędne geograficzne umiejscowienia pomnika przyrody są następujące: 17° 53'21.8"E 50° 39'49.3" N.
3. Położenie pomnika przyrody określa załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Ustanowienie niniejszego drzewa pomnikiem przyrody ma na celu ochronę tworów przyrody ożywionej, charakteryzujących się wyjątkowymi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi, a także szczególnymi cechami osobniczymi, takimi jak: obwód pnia, szerokość korony, wiek.

§ 3.

W stosunku do pomnika przyrody, o którym mowa w § 1, w ramach ochrony czynnej, ustala się możliwość wykonania następujących prac:

- 1) cięcia pielęgnacyjne, w szczególności sanitarne, prześwietlające, korygujące, odtwarzające koronę, formujące, odmładzające;
- 2) cięcia techniczne, w szczególności redukcje koron;
- 3) leczenie uszkodzeń;
- 4) zabezpieczanie pni i koron;
- 5) zabezpieczanie ubytków i ran;
- 6) zabiegi w strefie korzeniowej w szczególności napowietrzanie i nawożenie;
- 7) badania i przeglądy diagnostyczne.

§ 4.

W stosunku do ustanowionego pomnika przyrody, o którym mowa w § 1, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 6) umieszczania tablic reklamowych.

§ 5.

Nadzór nad pomnikiem przyrody sprawuje Prezydent Miasta Opola.

§ 6.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Opola.

§ 7.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miasta Opola
z dnia 2024 r.

✘ Lokalizacja pomnika przyrody

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) formami ochrony przyrody są między innymi pomniki przyrody. W myśl art. 40 ww. ustawy, pomnikami przyrody definiuje się **pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.**

Objęcie ochroną prawną dębu szypułkowego, rosnącego na terenie działki nr 787, obręb Szczepanowice ma na celu zachowanie szczególnie cennych elementów przyrody. Dąb szypułkowy proponowany do objęcia ochroną prawną, jest obiektem, wyróżniającym się wśród otaczającej go zieleni oraz podkreśla jej walory estetyczne. Stanowi on wyjątkowy obiekt na tle zieleni miejskiej. Szczególną cechą dębu jest okazały obwód pnia- 303 cm, wskazujący na sędziwy wiek drzewa oraz szeroka i rozłożysta korona. Proponowane drzewo wpisuje się zatem w definicję pomnika przyrody określoną w art. 40 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478). Drzewo wyrasta na terenie stanowiącym drogę. Zarządca drogi wyraził pozytywną opinię w/s objęcia dębu ochroną prawną. Nadanie drzewu statusu pomnika przyrody przyczyni się do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców i dbałości o walory przyrody. Objęcie tego drzewa ochroną prawną i otoczenie go szczególną opieką pozwoli na jego zachowanie dla przyszłych pokoleń.

Zgodnie z art. 44 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy, ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy. W mieście Opolu status pomnika przyrody posiada obecnie 29 drzew. Podjęcie niniejszej uchwały zwiększy liczbę drzew o statusie pomnika przyrody, które rosną na terenie miasta Opola.

Po dokonaniu wizji terenowej, z udziałem Komisji ds. zieleni miejskiej, wytypowano przedmiotowe drzewo do objęcia ochroną prawną. Wysokość drzewa wynosi ok. 15 m. Ustalono, że drzewo jest w dobrej kondycji. Nie stwierdzono widocznych ubytków w jego pniu. Szczególnymi cechami drzewa są okazały obwód pnia- 303 cm oraz szeroka i rozłożysta korona. Zamiar objęcia ochroną prawną dębu został pozytywnie zaopiniowany przez zarządcę nieruchomości oraz członków Komisji ds. zieleni miejskiej, ponieważ spełnia on kryterium wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomnik przyrody (Dz.U. z 2017r. poz. 2300).

Zgodnie z § 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017r. w sprawie kryteriów uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomnik przyrody (Dz.U. z 2017r. poz. 2300), aby móc uznać drzewo za pomnik przyrody, musi ono spełniać kryterium obwodu pnia lub wyróżniać się wśród innych drzew tego samego gatunku w skali kraju, województwa lub gminy, ze względu na obwód pnia, wysokość, szerokość korony, wiek, występowania w skupiskach, pokrój lub inne cechy morfologiczne, a także inne wyjątkowe walory przyrodnicze, naukowe, kulturowe historyczne lub krajobrazowe. Minimalny obwód pnia kwalifikujący drzewo gatunku dąb szypułkowy do objęcia go ochroną w formie pomnika przyrody wynosi 300 cm, w związku z czym przedmiotowy dąb spełnia wymagane kryterium. Ponadto drzewo to wyróżnia się okazałym obwodem pnia oraz szeroką koroną wśród innych drzew tego samego gatunku, występujących na terenie miasta Opola. Powyższe cechy przemawiają za objęciem go ochroną prawną w formie pomnika przyrody.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478), objęcie ochroną prawną drzewa może wiązać się z wprowadzeniem zakazów.

Wobec pomnika przyrody wprowadzono następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obiektu;

- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 6) umieszczania tablic reklamowych.

Zgodnie z art. 45 ust. 2 cyt. wyżej ustawy ww. zakazy nie dotyczą:

- 1) prac wykonywanych na potrzeby ochrony przyrody po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 2) realizacji inwestycji celu publicznego po uzgodnieniu z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody;
- 3) zadań z zakresu obronności kraju w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa państwa;
- 4) likwidowania nagłych zagrożeń bezpieczeństwa powszechnego i prowadzenia akcji ratowniczych.

Wprowadzenie zakazów pozwoli na pełniejsze zabezpieczenie przed niszczeniem cennych walorów przyrodniczych drzewa.

Projekt uchwały został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu, postanowieniem nr WPN.623.12.2024.AP z dnia 06.09.2024r. Projekt uchwały podlegał konsultacjom z organizacjami pozarządowymi i Opolską Radą Działalności Pożytku Publicznego. Konsultacje trwały od 11.10.2024r. do 25.10.2024r. Nie wniesiono żadnych uwag do projektu uchwały. Przebieg i wyniki konsultacji są opisane w raporcie podanym do publicznej wiadomości.

Realizacja uchwały wywołuje skutki finansowe w budżecie w postaci wydatków na przeglądy, badania i zabiegi pielęgnacyjne drzewa. Środki finansowe na pielęgnację i diagnostykę pomników przyrody są corocznie zabezpieczane w budżecie miasta (dział 925, rozdział 92503 § 4300).

Projekt uchwały opracowała:

Monika Czech-Tańczuk

Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska i Rolnictwa